ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.КОА-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Абдуллозода Баҳодур Валӣ дар мавзуи «Ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-019-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ пешниҳод шудааст.

1. Таҳқиқоти диссертатсионии Абдуллозода Баҳодур Валӣ дар мавзуи «Ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад, ки дар марҳилаи кунунӣ мубрамияти бештарро пайдо намудааст. Зеро, баъд аз соҳибистиқлол гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қабули Кодекси ҷиноятии ҶТ дар ин марҳилаи рушди давлатдории миллӣ, то ба ҳол таҳқиқоти маҷмуӣ, ба хусус, ба забони давлатӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом наёфтааст. Чунин ҳолат зарурати омӯзиши бештари ҷанбаҳои назариявӣ, қонунгузорӣ ва амалии ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба вуҷуд овард.

Масъалаи истифодаи оқилонаи захираҳои об ва ҳифзи он дар назди ҷомеаи ҷаҳонӣ дар мадди аввал гузошта шудааст. Пас аз таъсири манфии фаъолияти хоҷагидории инсон экосистема на ҳамеша қобилияти мустақилона барқарор шуданро дорад. Ба ақидаи олимон, муносибати беэътиноёна ба табиат ҷаҳонро қариб ки ба фалокати экологӣ оварда расонидааст. Табиат дар ҳолати бисёр мушкил қарор дорад, ки он метавонад шароити мардумро бад кунад, ба саломатии онҳо таъсири манфӣ расонад, боиси афзоиши бемориҳои ирсӣ гардад.

Имрӯз инсоният бо масъалаи ҷиддӣ рӯ ба рӯ гардидааст, ки аз доираи сарҳади давлатӣ берун мебароянд. Ин масъалаи нарасидани оби тоза ва истифодаи самараноки об барои ҳаёт мебошад.

Новобаста ба он ки об тақрибан 70% рӯйи сайёраро ташкил медиҳад танҳо 2,5 % аз ин андоза оби нӯшокӣ ба ҳисоб меравад. Дар баробари ин барои инсон танҳо 0.3 % захираҳои ҷаҳонии оби нӯшокӣ дастрас мебошад, андозаи зиёди об дар шакли прияхҳо ё дар қаъри замин мавҷуд мебошад. Инсоният дар айни замон маҷбур аст, ки дар шароити камобии афзоёнда зиндагӣ намояд.

Тоҷикистон аз захираҳои обӣ бой мебошад. Аммо дар истифода ва ҳифзи захираҳои обӣ то ҳол проблемаҳои зиёд ҷой доранд. Чи тавре ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон зимни “Суханронӣ дар ҷаласаи сатҳи баланд дар мавзуи “Татбиқи ҳадаф ва вазифаҳои марбут ба оби Рӯзномаи 2030” дар қолаби маҷозӣ” иброз намуданд; “...ҳанӯз ҳам 29 фоизи аҳолии кураи Замин ба оби нӯшокии безарар ва 55 фоизи он ба хизматрасонии одитарини соҳаи беҳдошт дастрасӣ надоранд”.

Вобаста ба мавқеи географии худ қариб ҳама давлатҳои Осиёи Марказӣ асосан аз захираҳои пурарзиши обии Тоҷикистон вобастагӣ доранд. Бинобар ин истифодаи захираҳои обӣ дар Тоҷикистон барои минтақа муҳим ба шумор меравад. Бо тағйир ёфтани иқлим масоили вобаста ба ҳифз ва оқилона истифода бурдани об ҳар чи бештар ба миён меоянд.

Аз ин рӯ, таҳқиқоти анҷомпазируфтаи Абдуллозода Баҳодур Валӣ маҳз ба ҳамин масъала бахшида шуда, дар шароити имрӯза мубрамияти хоси худро доро мебошад.

Маврид ба тазаккур аст, ки бо инкишофи муносибатҳои ҷамъиятӣ, таъсири равандҳои ҷаҳонишавӣ, баинобатгирии таҷрибаи байналмилалӣ, инкишофи забони давлатӣ, баланд бардоштани фарҳанги ҳуқуқии шаҳрвандон, зарурати такмили қонунгузории ҷиноятӣ, аз ҷумла, меъёрҳо вобаста ба ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба миён омадааст. Ҳамчунин, аз таҳлил ва баррасии диссертатсияи Абдуллозода Баҳодур чунин хулоса намудан мумкин аст, ки он дар ҳамбастагӣ бо омӯзиши таҷрибаи судӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об ба анҷом расида, диссертант мушкилиҳоеро, ки ба рушди мавзуи мазкур дар марҳилаи муосири инкишофи ҷомеа монеа эҷод мекунанд, ошкор намуда, пешниҳодҳо ва тавсияҳои мушаххаси илман асоснокро ироа менамояд.

Гуфтаҳои болозикр бори дигар шаҳодат аз он медиҳанд, ки дар замони имрӯза омӯзиши паҳлуҳои назариявӣ, қонунгузорӣ ва амалии ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мубрам буда, саривақтӣ будани таҳқиқоти диссертатсионии диссертантро исбот менамоянд.

2. Диссертатсия таҳқиқоти илмии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуктаҳои навгонӣ ва илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, такмили қонунгузорӣ, бартараф намудани мушкилоти таҷрибаи судӣ дар ин самт ва раванди таълим ба таври фаррох истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд. Бинобар ин, қайд намудан ба маврид аст, ки диссертатсия ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

3. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мувофиқ буда, ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-019, ки мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи қабули диссертатсияҳоро барои ҳимоя дорад, пешниҳод шудааст.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 14 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расонида шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Абдуллозода Б.В. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият даровaрда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Абдуллозода Б.В. маълумоти ғайрисаҳеҳ дида намешавад.

Банди 61-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Абдуллозода Баҳодур Валӣ дар мавзуи «Ҳифзи ҳуқуқии ҷиноятии об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

Абдуҳамитов Валиҷон Абдуҳалимович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсенти кафедраи ҳуқуқи ҷиноятии Донишгоҳи славянии Россия – Тоҷикистон.

Ғафорова Шаҳноза Абдуҷabборовна – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, муаллими калони кафедраи ҳуқуқи иқтисодӣ, моливӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи тақриздиҳандаи диссертатсия – муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон» таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ Азиззода У.А.

Аъзоёни комиссия:
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ Қудратов Н.А.

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
муаллими калони кафедраи криминалистика
ва фаъолияти экспертизаи судӣ Давлатов Б.С.

Имзои Азиззода У.А. ва Давлатов Б.С.-ро
тасдиқ мекунам:
Сардори РК ва КМ ДМТ **Тавқиев Э.Ш.**

«Имзои Қудратов Н.А.-ро тасдиқ мекунам»:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва
соҳибкории Тоҷикистон Ш.Н. Ҷураев

«21» сентябр 2024 с.